

Olen eri mieltä siitä että nykyinen tai esitelty jätehuolto-ohjelma olisi kaikkien alueen kuntien yhteinen näkemys jätehuollon järjestämisestä, saati asiallista kuntalaisia kohtaan. Katson, että ohjelma on lähinnä pykälän liitteissä mainittujen järjestöjen ja organisaatioiden, sekä lautakunnan taustalta sen toimintaan vaikuttavien tahojen läpi ajama ilmasto- ja ympäristöhypetykseen keskittyvä rakennelma.

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta on 18 kunnan yhteinen toimielin, jonka tehtävänä on järjestää alueensa jätehuolto jätelain ohjaamana, mutta se toimii Turun kaupungin alaisuudessa ja Turun kaupunki myös käyttää suurinta yksittäistä osaa lautakunnan päätösvallassa. Pienempien kuntien päätösvalta lautakunnassa on häviävän pieni, eikä niillä ole nykyisellä järjestelyllä käytännössä mitään mahdollisuuksia vaikuttaa alueensa jätehuoltoon koskevaan päätöksentekoon. Pöytyällä on muistaakseni yksi jaettu paikka 16-jäsenisessä lautakunnassa toisen pienen kunnan kanssa. Tänä vuonna ei ole Pöytyän vuoro, joten emme voi tällä hetkellä vaikuttaa jätehuoltoon koskevaan päätöksentekoon lautakunnassa oikein mitenkään.

Pahin ongelma nykyisen kaltaisen laajalta alueelta keskitetyn jätehuollon päätösorganisaation tapauksessa on, että tietyt järjestöt ja muut toimijat, sekä niiden taustalla puuhastelevat lobbarit pääsevät vaikuttamaan jätehuoltolautakunnan toimintaan ja pyrkivät tiukentamaan jätehuoltoon koskevia vaatimuksia ja määräyksiä omien ideologisten tavoitteidensa ajamana. Lautakunnan päätöksistä on tehtailtu valituksia oikeusasteisiin. Tällainen toiminta siirtää päätösvaltaa kunnilta esimerkiksi aktivistien ja kansalaisjärjestöjen käsiin ja ohittaa vaaleilla valitun kunnallisen päätöksenteko-organisaation. Toiminta on hallitsematonta, sivuuttaa osaltaan demokraattisen päätöksenteon, vaikuttaa negatiivisesti suoraan alueen asukkaiden arkeen ja talouteen, loukkaa luottamuksensuojaperiaatetta ja muita ihmisten oikeuksia vastaan ja tulee nostamaan asumisen kustannuksia kuntalaisille turhaan. Turhaa se on siksi, että jätehuolto on jo aiemminkin hoidettu asianmukaisella tavalla, eikä sen organisaatiota ole tarpeen paisuttaa tai siihen liittyvää byrokratiaa, sääntöjä ja kustannuksia enää lisätä. Ei varsinkaan, kun näitä toimenpiteitä tehdään jonkin pienen joukon "kunnianhimoisten" ylimitoitettujen ideologisten tavoitteiden vuoksi. Kuntalaisten rahastaminen jätehuollon kautta hankkeiden pyörittämiseksi on asiatonta. Lisäksi keskitetyn kilpailutuksen myötä Turku saattaa kohdistaa omia jätehuollon kulujaan pienempien kuntien asukkaiden maksettavaksi.

Ajettujen muutosten ja ohjelmien taustalla on ilmeinen pyrkimys painostaa kunnat suostumaan siihen, että jatkossa jätteiden kuljetus järjestettäisiin kuntien toimesta jätehuoltolain §37 mukaisen kiinteistönhaltijan järjestämän jätteenkuljetuksen sijaan saman lain §36 mukaisesti kunnan järjestämänä. Koska Pöytyälläkin jätehuollon järjestäminen on päätetty jättää edelleen jätehuoltolautakunnan vastattavaksi, todellisuudessa se päättää kunnan sijaan kaikista jätehuoltoon koskevista asioista kunnan alueella. Tästä todennäköisesti seuraa, että Pöytyän kuntalaisten etu ei jatkossa juurikaan kiinnosta jätehuollosta päättäviä tahoja, vaan kuntamme asukkaille jää jatkossa pelkästään kiltin maksajan rooli.

Edellämainittua muutosta on pyritty perustelemaan mm. sillä, että jätehuollon nykyinen järjestäminen kiinteistönhaltijoiden tai -omistajien itsensä tilaamana pitäisi hinnat korkealla, olisi jotenkin eriarvoistavaa tai tulisi osalle ihmisistä kalliimmaksi kuin muille. Todellisuudessa keskitetysti tilatuilla tyhjennyksillä tuskin saataisiin pienennettyä kuluja, vaan kuten edellä mainitsin, oletettavasti se tulee johtamaan päinvastoin useimpien kotitalouksien kohdalla

ylimitoitettuun palveluiden tilaamiseen todelliseen tarpeeseen nähden sekä hintojen ja kustannusten kasvamiseen.

Ei ole oikein, että näiden jätehuollon järjestelyjen kautta roska-astioiden ja sakokaivojen tyhjennyksiä pyritään tilaamaan jatkossa yksityisten ihmisten puolesta väkisin heidän laskuunsa. Mikäli jätehuoltolautakunta tai LSJH Oy päättävät tyhjennystilauksista, se tulee johtamaan tarpeettoman tiheisiin tyhjennysväleihin. Tyhjennyksiä ei ole tarpeen suorittaa kaikille samoilla määräväleillä, vaan kiinteistön haltijoiden ja omistajien tulee jatkossakin saada itse tilata palvelut todellista tarvettaan vastaavasti.

Jätehuoltolautakunta ja muut asian liitteessä mainitut taustalla vaikuttavat tahot runnovat väkisin läpi näitä kuntalaisille kalliiksi tulevia hankkeitaan. Kuntapäätäjien tulee valvoa kuntalaisten etua ja mielestäni kunnan ei tule hyväksyä tällaista ohjelmaa siitä kuntalaisille seuraavien haitallisten vaikutusten vuoksi. Tämän vuoksi ehdotan, että asia pöydättäisiin toistaiseksi ja nostettaisiin keskustelua muiden ympäristön pienempien kuntien kanssa siitä, olisiko lain edellyttämät jätehuoltoon koskevat velvoitteet mahdollista täyttää ja toteuttaa jatkossa yhteistyössä useamman pienemmän kunnan kesken pienemmällä kokoonpanolla, kuntalaisille järkevällä ja oikein mitoitettulla tavalla, ilman nykyisenkaltaista liian suureksi paisutettua organisaatiota sekä Turun kaupungin ja taustalla hääräävän vihreän edistysväen väliintuloa.

Huomauttaisin vielä, että varsinaisen jätehuollon kustannusten lisäksi kaikilta osakaskuntien kiinteistöjen omistajilta ja / tai haltijoilta peritään erilaisia maksuja jo nyt useampaa kautta, yhtenä esimerkkinä tästä jätehuollon perusmaksu. Erilaiset uudet maksut ja toimenpiteet saadaan ehkä kuulostamaan perustelluilta, mutta koska jätehuolto on kyetty aiemminkin järjestämään ilman niitä, huomioiden ympäristöasiat asiallisella tavalla, herää kysymys ovatko nämä "kunnianhimoisia" päätöksiä seuraavat, jatkuvasti lisääntyvät uudet kustannukset ja verot perusteltuja vanhojen kustannusten rinnalle.

Kyseenalaista on sekin, tarvitaanko jätehuollon kohdalla jatkuvia paperijulkaisuja ja tiedottamista. Nykyaikana julkaisun sisältämät tiedot on käytännössä katsoen muutenkin kaikkien saatavilla verkossa. Painettu tarpeeton julkaisu lisää osaltaan jätteen määrää ja tuhlaa energiaa ja resursseja. Kuten jokainen ymmärtää, tämäkään ei palvele väitettyjä tavoitteita vaan lisää osaltaan jätteen määrää. Jätehuollon ympärille perustetut uudet palkintovirat tai -toimet, saati valvonnan jatkuva lisääminen eivät nekään ole mielestäni asiallisia, saati tarpeellisia.

Ohjelman tavoitteet ja toimet ovat ylimitoitettuja ja aiheuttavat turhia ja perusteettomia kustannuksia kuntalaisille. Toimenpiteiden laajuus ja mainitut kunnianhimoiset "vihreät" tavoitteet eivät ole perusteltavissa varsinkaan nykyisessä laajuudessaan.

Edelläolevan perusteella jätän kunnanhallituksen päätöksestä hyväksyä Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan esittämän jätehuolto-ohjelman vuosille 2023 - 2028 eriävän mielipiteeni.

Pöytyällä 17.04.2023